

Faluns hjältar?

Wahatoni



Som en klocka ringer Joakim Brodén upp mig på den tid vi avtalat. Hans dalmål är påtagligt redan i hälsningsfrasen och nere från ett hotell i Tyskland är Hallowed en i mängden av medier som ska klaras av i dag.



Sabaton belönas med en rockbjörn för bästa hårdrock/metal 2013. Foto: Frankie Fouganthin (Wikipedia)

Text: Caj Källmalm
Foto: Caj Källmalm,
pressens bilder (Ryan Garrison)
och Frankie Fouganthin (Wikipedia)
Utförd: 2014-03-22

- Vad är Hallowed för något, undrar Joakim nyfiket det första han gör?

Tja... vad är vi? Det är en fråga som inte har ett lika självklart svar som vad Sabaton är. 1999 startade detta Faluband som 18-19-åringar och sjöng om krig, historiska slag, klädde sig i militärattiraljer och spelade Halloween-metal fast med en sångare som inte sjöng ens i förnimmel-sebar stil med Michael Kiske. I sex år harvade de runt i Sverige och stötte små framgångar med motgångar innan de fick ut sin debutskiva 'Prima Victoria' genom svenska Sound Pollutions Black Lodge Records. Det blev startskottet på något som nu inte kan beskrivas som annat än det senaste årtiondets största hårdrocksgenombrott av ett svenskt band.

Inte över en natt

I Polen fick bandet framgångar nästan omedelbart, Sverige hakade successivt på mellan 2008-2010 och olika platser har fortfarande väldigt stor skillnad mot andra men klart är att Sabaton inte blev stora över en natt.

- Nej, det är inte som att vi var 20 och gick från att sälja 200 album till 200 000 bara sådär, det

vete fan om jag skulle kunnat hantera heller. Framgångarna hade förmodligen stigit en åt huvudet väldigt fort om det varit så. Tyskland har vi blivit stora i nu, men där kom genombrottet väldigt sent och i t.ex. USA är vi fortfarande väldigt små, där kan vi ha spelningar inför kanske 600 personer en lyckad kväll, vilket är stor skillnad mot exempelvis Belgien som är ett mycket mindre land men där vi har spelat inför 6000 på en vanlig konsert (alltså inte en festival, förf anm.).

I Sverige beskriver Joakim det som att "hela helvetet bröt loss" efter 'Carolus Rex' 2012, då de ockuperade sig på Svenska albumlistan och nådde en andraplats som högst. 38 raka veckor blev det och nu i skrivandets stund är det uppe i 73 veckor på listan med senaste noteringen (en 57:e plats) så sent som veckan innan vi gjorde intervjun. Platina-certifikatet säkrades förra sommaren, vilket innebar att man sålt mer än 40 000 exemplar av skivan (det är naturligtvis fler nu), och nu i sommar kommer bandet köra hela skivan på Svenska när de är huvudakt på sin egen festival i hemstaden Falun.

Det är inte utan att man håller med om uttrycket.

Nytt band

I maj släpps bandets uppföljare till 'Carolus Rex', en skiva bandet döpt till 'Heroes' och nu har man förväntningar att leva upp till. Det är dock ett nytt band som spelat in den nya skivan, mer än hälften av medlemmarna har bytts ut och Joakim har spenderat många dagar med en hel del nervositet och prestationsångest över hur nya skivan kommer bli mottagen på grund av det.

- Precis som förr är det ju jag som skrivit låtarna, de som lämnat hade ju inget med låtskrivningen att göra, men en sådan sak har ju inte alltid folk koll på så jag har varit ganska nervös inför reaktionerna så att folk inte ska anklaga de nya killarna och tycka att de på något sätt förstört Sabaton.

Joakim menar att ända från hösten till nu i februari har han haft en hemsk prestationsångest över sina låtar, inte bara för de nya killarnas skull utan naturligtvis även för förväntningarna och framgångarna man har att leva upp till efter 'Carolus Rex'.

- Jag brukar ha prestationsångest, det är liksom inget nytt, men det har definitivt varit värre den här gången eftersom man har lite

>>

Sabatons framträdelse live, Joakim Brodén visar vart skåpet ska stå.
Foto från 2007 av Caj Källmalm



Nya bandmedlemmarna i Sabaton

Thobbe Englund (gitarr)

Tidigare band:

Winterlong, Raubtier, solo

Ersätter:

Rikard Surdén, Oscar Montelius

Joakims kommentar:

Spelar mer av ett Yngwie Malms-teen-typ gitarrspel. Väldigt emotionell spelare och går mycket på känsla. Han är verkligen en galen person, alltså helt galen! Han bara kläcker ur sig allt som rör sig uppe i huvudet, som en normal person brukar ha spärrar för.

Hannes van Dahl (trummor)

Tidigare band:

Evergrey, The Gloria Story

Ersätter:

Robban Bäck, Daniel Mullback, Richard Larsson

Joakims kommentar:

Kom in i bandet i höstas efter att vi haft Snowy Shaw som ersättare till Robban när han hastigt och plötsligt blev pappa och ville ägna tid hemma med barnet. Vi kände honom sedan tidigare och gillade vad han gjort efter att vi turnerat tillsammans då han spelade i Evergrey. Vi ville inte "norpa" någon

från ett annat band utan han kom till oss med frågan och eftersom han funkar bra i gänget tog vi gladeligen emot honom.

Chris Rörland (gitarr)

Tidigare band:

Nocturnal Rites

Ersätter:

Rikard Surdén, Oscar Montelius

Joakims kommentar:

En väldigt teknisk gitarrist som kan plocka de mest tekniska sakerna hur rent som helst. Samtidigt kan han gå ut och göra ett Adrian Smith-solo hur bra som helst så han klarar verkligen ett stort spann av olika saker.

Kuriosa: 2003 intervjuade vi på Hallowed den väldigt lustiga Thorbjörn Englund då för sitt band Winterlong. Artikeln kom med i Hallowed Metal Magazines #2

mer att leva upp till och så vill man inte svika de nya killarna så de får skulden ifall folk tycker att det inte skulle vara lika bra som med gamla uppsättningen.

Nya och gamla teman

På 'Carolus Rex' gjorde bandet något man inte provat sig på tidigare - man lyfte fram svenska storhetstiden och dess förfall med Karl den tolfte. Tidigare har bandet mest haft lyrik om historiska slag, i synnerhet inriktat på världskrigen, och det är något som 'Heroes' återvänder till... fast med en liten skillnad den här gången.

- Tidigare har det mer handlat om slagen som sådant - historiska datum, betydelsefulla landvinningar och sådant, nu är det mer fokus på individerna bakom dessa. Det handlar ju om historiska slag nu också, men det är mer transparent nu och ett nytt sätt att berätta på.

Joakim berättar att det här med krigsteman är något som lockar många till bandet och därmed varit till fördel för bandet i

många situationer, även om det lika ofta legat bandet till last att ha den typen av lyrik.

- Att sjunga om första och andra världskriget har ju inte alltid varit så populärt i Tyskland till exempel. De blev ju väldigt glada när vi gjorde 'Carolus Rex' och för en gångs skull inte satte tyskarna som "bad guys".

Joakim berättar att just på grund av den regionala historiska laddningen i vissa låtar varierar de sin set-list ganska mycket beroende på var de spelar.

- Ibland måste man tänka till som fan på vad man sjunger om och anpassa sig efter var man är, men det är bara kul att få styva om lite och inte spela samma låtar hela tiden. Nu till kommande headlinerturnén ska vi försöka få in någon låt från varje skiva och samtidigt ha i alla fall halva nya skivan i repertoaren. Det är inte helt lätt, ska jag säga, men samtidigt är det ju så att kan man inte ha i alla fall halva nya skivan i set-listen så har man inte gjort en tillräckligt bra skiva, så enkelt är det.

Nya turnéer

När vi gör den här intervjun i slutet på mars är det ca två veckor till bandet drar över till USA för att göra en 35 datum lång turné genom USA, Kanada och en spelning i Mexiko. Med så nära tills att nya skivan släpps borde lockelsen att börja spela de nya låtarna vara ganska stor, tycker man ju, men Joakim menar att det inte är några problem att hålla sig från lockelsen.

- Eftersom vi är mycket mindre i USA så blir speltiden betydligt kortare också. Vi ska öppna för Iced Earth den här gången och har bara omkring 45 minuters spelningar så det blir kanske nya singeln vi släpper här i dagarna och sedan låtar folk känner igen.

Efter USA-turnén är avslutad kommer bandet åka på festivalturné under juni och juli innan de påbörjar en speciell Sverigeturné i augusti.

- Vi kommer åka till lite udda ställen här i sommar, som gamla fästningar, slott och parker. Det blir lite annorlunda, som en

>>

Sabatons egna ord om låtarna på 'Heroes'

1. Night Witches

Historien om kvinnliga ryska piloter från det 588:e bombregimentet. Smeknamnet "Night witches" (natthäxorna) kommer från det karaktäristiska ljudet från deras bombplan som var det enda man kunde höra under deras nattträder eftersom de slog av motorerna och gled genom nattmörkret till sina mål. Ljudet tyckte deras fiender påminde om hur ljudet från häxornas kvastar kunde låta och därför kallade de dem för "nachthexen".

2. No Bullets Fly

Det här är historien om en Tysk pilot som riskerade sitt liv på tre olika sätt efter att han blivit beordrad att jaga ikapp och skjuta ned ett Amerikanskt B17-bombplan som utfört en lyckad bombning. När han kom ikapp bombplanet insåg han att det blivit allvarligt skadat av markartilleriet så han bestämde sig för att bogsera dem ur strid hellre än att skjuta ner dem. Genom att göra detta riskerade han inte bara att ställas inför krigsrätten och då mest sannolikt bli dömd till döden utan även att bli nedskjuten av B17-planet och att träffas av vådaskott från egna sidan.

3. Smoking Snakes

De flesta har hört uttrycket "when pigs fly" (när grisar flyger) i engelskan men i en annan del av världen finns det ett liknande uttryck som säger att "det är mer sannolikt att en orm röker pipa än att den brasilianska expeditionstyrkan beger sig till fronten för att kriga". Det var emellertid vad ormen gjorde 1944 då över 25 000 brasilianare lämnade landet för att ansluta till andra världskriget. Det här är historien om tre av dessa som kämpade så tappert mot ett mycket starkare motstånd att deras fiender begravnade dem med orden "här vilar tre brasilianska hjältar".

4. Inmate 4859

I september 1940 använde den polska soldaten Withold Pilecki falska identifikationshandlingar för att bli arresterad och bli skickad till Auschwitz där han planerade att infiltrera och förstöra lägret inifrån. Pilecki lyckades organisera en opposition på insidan och väntade där på att hans vänner på utsidan skulle komma och befria lägret. När ingen kom så bestämde han sig för att fly och informera världen om allt hemskt som försegick. Han lyckades inte bara att fly

utan också få med sig hemliga dokument som han tänkt använda som bevis men inte ens med dessa blev han betrodd eftersom det han berättade verkade allt för överdrivet. Efter kriget blev han arresterad och avrättad för landsförräderi.

5. To Hell And Back

Det här är historien om Audie Murphy som blev den mest hedrade (med medaljer) amerikanska soldaten i andra världskriget. Audie kom från Texas och slogs inte bara i andra världskriget utan även Koreanska kriget och Vietnam. Det finns helt enkelt alldeles för många historier om hans gärningar för att ens försöka berätta alla i en så här kort text men de andra han slogs med ansåg honom som en riktig hjälte och inspirationskälla. Efter kriget led av kraftig post-traumatisk stress (vilket på den tiden kallades granatskräck) och efter en längre tids medicinerstängde han in sig själv i ett motellrum i en vecka för att komma från sitt beroende. Efter detta blev han en känd filmstjärna som till och med hade en roll i filmen om sig själv.

blandning av en minifestival och något annat. Sedan ska vi på Europaturné och där varierar spelställen väldigt mycket beroende på hur stora vi hunnit bli i de länderna vi ska till. I Baltländerna kan vi spela inför kanske 200 personer medan det finns platser där vi lätt kan sälja ut en mindre arena med nästan 10 000 platser.

Skitkul!

Att det kan skilja så pass mellan var bandet spelar tycker Joakim bara är roligt och han uppskattar variationen av platser och var de får spela.

- När vi gjort de här större vändorna på slutet har man ibland bara längtat efter att få komma närmare publiken och ha de där

mer intima spelningarna men samtidigt som när vi hade varit i USA senast på riktigt små ställen så saknade vi saker som riktiga omklädningsrum och sådant. Det är skönt att ha blandningen så vi är bara tacksamma så länge vi får ha den här variationen och inte blir det ena eller det andra.

Innan bandet drog ut på sin USA-turné nu i april jobbade

>>

Pär Sundström och Sabaton framträder live.
Foto från 2007 av Caj Källmalm



Här vilar fem Faluhjältar...
Foto: Pressens bild (Ryan Garisson)



Sabatons egna ord om låtarna på 'Heroes' (forts.)

6. The Ballad Of Bull

Leslie "Bull" Allen var en australisk bårbärare som tjänade i Stilla havs-området och hans handlingar vid Mount Tambora i Nya Guinea var något utöver det vanliga. En dag vid fronten sprang han ensam rakt in i fiendens beskjutningar för att hämta skadade amerikanska soldater. Han sprang upp för berget 12 gånger och kom tillbaka varje gång med en skadad allierad på sina axlar. För denna osjälviska handling belönades han med Amerikanska Silverstjärnan.

7. Resist And Bite

Historien om en liten Belgisk grupp soldater som hade i uppgift att försvara gränsen och hålla mark i kriget mot Ardennerna. När den Tyska armén, vilken inkluderade Rommels Spökdivision närmade sig soldaterna fick de order om att ta till reträtt men på grund av ett kommunikationsfel nådde denna order aldrig fram så istället höll de sig till sin ursprungsorder att försvara gränsen till varje pris. De kämpade så tappert mot en så stor front att de lyckades lura sitt motstånd att tro att de mötte

en betydligt större armé än de 40 beväpnade soldater de hade. När de slutligen blev tillfångatagna blev de frågade om var de andra var, på vilket de skratade och svarade "det fanns inga andra, vi är alla".

8. Soldier Of 3 Armies

Historien om Lauri Törni är ganska fängslande. Under sin militära karriär tjänade han i tre olika arméer och blev befodrad till officerare med medaljbelöningar ifrån alla tre. Lauri blev ibland beskriven som inhuman men också överlägsen i strid och började sin karriär i hemlandet Finland. I andra världskriget kämpade han för både finska och tyska sidan innan han stupade i strid i Vietnam, då som en del i en specialstyrka bland Gröna Baskarna under namnet Larry Thorne.

9. Far From The Fame

Karel Janoušek var en Tjeckoslovakisk soldat som lärde sig att flyga efter första världskriget. När andra världskriget började och Tjeckoslovakien ockuperades insåg han att skulle göra

större nytta om han kunde slåss för franska sidan än att kämpa vidare i motståndsgardet. Han beordrade det Tjeckoslovakiska flygvapnet i Frankrike tills Frankrike gav upp, då han tog sig till England och organiserade den första Tjeckoslovakiska flygheten i Royal Air Force (det brittiska flygvapnet).

10. Hearts Of Iron

Under det sista slaget i Berlin 1945 insåg Walther Wenck, generalen till den tolfte armén, att slutet var nära. Istället för att försöka besegra den Sovjetiska armén, som var hans order, använde han sin armé till att skapa en flyktkorridor ut ur Berlin. För en sådan akt skulle han säkerligen ha blivit dömd till döden om han inte lyckats rädda mer än en kvarts miljon människor att ta sig ur den brinnande staden. För vissa var det här ett slag, för honom var det en räddningsaktion.

Låtbeskrivningarna hämtade från 'Heroes' albumhäfte, ursprungligen skrivna på engelska. Översättning av beskrivningen till svenska av Caj Källmalm

HEROES

de så mycket med inspelningen av 'Heroes' att det bara blev en livespelning på ett halvår (en festivalspelning i Sydamerika i mars) och suget att få komma ut och spela igen kan Joakim inte beskriva bättre än med frisprikige Thobbe Englund's ord (på tillgjord norrländska och allt).

- Han sa "nej, grabbar, nu har vi suttit hemma och bögat för

länge - nu ska det bli skönt att få komma ut och spela igen".

Joakim understryker att han uppskattade tiden med gamla gänget otroligt mycket men han har inte haft så här kul med Sabaton på säkert tio år.

- Nu är vi ett gäng som alla bara längtar efter att få vara ute och spela. Vi har liksom tagit beslutet att göra det här helhjärtat

allihopa så som man gick in för det när man började och var runt 20. Det är lätt att man tappar den gnistan lite när man kommer upp i 30 och har eller ska få barn eller har ett liv hemma som väntar på en men alla vi som är med i Sabaton nu brinner verkligen för det här och är entusiastiska och glada att få göra det. Det är liksom inget suckande någonstans.

>>



Sabatons diskografi. Uppifrån fr. v. Primo victoria (2005), Attero Dominatus (2006) och Carolus Rex (2012) i två olika utföranden.

Metalizer (2007), The Art of War (2008), Coat Of Arms (2010) och Swedish Empire Live (2013) i något beskuret utförande.

Prestationsångest

Prestationsångesten som Joakim nämnde tidigare är dock något som även kan krypa på honom inför vissa livespelningar och det finns en specifik typ av spelningar där detta är extra påtagligt.

- Det brukar pirra lite i magen inför de flesta spelningarna men där man inte varit tidigare och där folk inte har så stor referens till en brukar det vara lättare ef-

tersom man inte har något att leva upp till. Det är platser där man gjort riktigt bra spelningar tidigare och verkligen haft sådär magiska kvällar man kan få till ibland när publiken är med på det och hela bandet är på topp utan små sjukdomar eller något. Där kan det vara riktigt nervigt att spela för man vill inte göra någon besviken så att de tycker att man försämrats.

Till kommande spelningar

meddelar Joakim att bandet har ett nytt stageset och att han tror det blir riktigt coolt att visa upp det. En plats som de naturligtvis kommer ha detta närvarande på är bandets egen festival i hemstaden Falun då de, som tidigare nämnt, kommer göra hela 'Carolus Rex' på Svenska.

Många har inte förstått att Sabaton var med och drog igång den här festivalen då den hölls för första gången som Rockstad: Fa-

lun 2008. Sabaton har sedan dess hjälpt till att arrangera festivalen och spelat där varje år som ett av de band med huvudaktsansvar. Namnbytet till Sabaton Open Air var något både bandet och festivalen ansåg nödvändigt för att nå ut med festivalen bättre.

- Rockstad: Falun låter inte så lockande i mångas öron, det är liksom bara en festival som så många andra. Sabaton Open Air blir lite mer unikt, det stärker

vårt bandnamn och festivalen på samma gång och lockar till nyfikenhet hos folk från utlandet. Det har i sig inte påverkat varken festivalen eller bandet innehållsmässigt men det är klart att det gav lite "badwill" till festivalen här i Sverige bland folk som inte tycker om oss och istället "goodwill" till omvärlden som tyckte det här med ett band som har sin egen festival var jätkligt tufft!

Sabatonkryssningen

Det slutar dock inte med en festival för det här bandet, sedan 2010 har de också hakat på det populära konceptet med hårdrockskryssningar som blev populärt i på 00-talet. Sabaton Cruise kallar de tillställningen som brukar lätta ankar i november. Joakim menar att kryssningen inte kunde vara mer annorlunda jämfört med festivalen.

- Festivalen är som en "Supersize Sabaton" med extra allt. Extra mycket pyroteknik, extra mycket ljus, gäststartister på scen o.s.v. Kryssningen är helt tvärtom, där är det helt avskalat utan scendekor och ljus och allt sådant. Vi brukar inte ens ha färdiga set-lists utan typ fråga publiken efter önskemål och köra

på lite som det kommer. Ibland kan man ju få äta upp det ifall man råkar fråga ett riktigt die-hard-fan som vill höra någon av de gamla demolåtarna från tio år sedan men det är lite det som är charmen med det hela också.

Att bandet är lite på gränsen att sluta vara ett musikband och bli mer av en institution blir gan-

ska påtagligt av hur naturligt Joakim verkar tycka att allt det här är. Han låter inte det minsta förundrad över att ett svenskt metalband från Falun har en egen festival, egen festivalkryssning och har byggt upp sitt egna imperium när andra band hållit på i 30-40 år utan att ha något av detta. Kanske är det för han blivit

så van att få frågan att han slutat reflektera över det, eller så har bandet helt enkelt riktat in sig på att vara ett företag - ska man leva på musik i dag krävs trots allt att man inte ser det som en halvtidshobby utan går in för det helhjärtat med allt vad det innebär. Att man sedan bett mig och resten av presskåren att hålla på

publiceringen av den här artikeln till skivan fanns i butik bara för att folk ska bli sugna på den och kunna köpa den direkt när de läst om bandet tycker jag är att gå ett steg för långt, men resultaten talar väl för sig själva? Sabaton har på kort tid gått och blivit riktigt stora och en sådan sak gör ju sig inte av sig självt.

Sabatons nya skiva 'Heroes' finns ute nu och en recension på skivan likaså. Joakim avslutar vår intervju med att tacka Svenska folket.

- Tack Sverige för ert stöd av 'Carolus Rex'! Jag hoppas ni ger nya skivan en chans också, den förtjänar det!

Fixxxer



Foto: Pressens bild

Sabaton är:

från vänster
Thobbe Englund – Gitarr
Pär Sundström – Bas
Joakim Brodén – Sång
Hannes van Dahl – Trummor
Chris Rörland – Gitarr

Sabatons diskografi:

Primo Victoria (2005)
Attero Dominatus (2006)
Metalizer (2007)
The Art Of War (2008)
Coat Of Arms (2010)
Carolus Rex (2012)

Användbara länkar:

<http://www.sabaton.net>
<http://www.youtube.com/user/Sabaton>
<http://www.reverbnation.com/sabaton>
<http://www.last.fm/music/Sabaton>
<http://www.nuclearblast.de>
<http://rockstadfalun.se/>